

Bilag I.

6. JULI 1933

Foredrag af Johs. Kyed om en Ordning for Landbrugsproduktionen.

Grundlaget for en Prisordning vedrørende Landbrugets forskellige Produktioner kan efter min Opfattelse ikke ordnes for den enkelte Produktionsgren uafhængig af de øvrige, idet de forskellige Produktionsgrene ikke alene er ulige fordelt paa de forskellige Landbrug, men ogsaa som Kød og Sukker særlig knyttet til enkelte Egne af Landet. En isoleret Ordning for en enkelt Produktionsgren skaber let Uretfærdighed overfor en anden eller Uretfærdighed fra et Landbrug til et andet — eller fra en Egn til en anden.

Uden at tilsigte nogen Kritik overfor hidtil gennemførte Ordninger vil jeg henvende Opmærksomheden paa, at f. Eks. en Gennemførelse af en isoleret Sukkerordning kun har skabt Rentabilitetsforbedring indenfor Landbruget i enkelte Egne. Det samme gør sig gældende overfor Kartoffelordningen. Ja selv Svineordningen, som er den eneste af de Produktionsgrene indenfor Landbruget, hvor der vilde have været Mulighed for en nogenlunde retfærdig Fordeling Landet over, er dette ikke gennemført som isoleret Ordning.

Jeg for mit Vedkommende kan ikke se rettere, end at der bør skabes en Ordning, der fordeler Muligheden for Rentabilitet nogenlunde ligeligt indenfor de forskellige Egne af Landet og indenfor de enkelte Landbrug, og en saadan Ordning har Landmændene Krav paa, naar Staten (mere eller mindre — tvungen af Forholdene udenfor Landets Grænser) har greben ind i Landbrugets Produktionsforhold.

Det kan nemlig ikke opretholdes, at man gennem Sukkerordningen har skabt forbedrede Kaar for Landbruget i visse Egne, samtidig med at f. Eks. Kvægfejerne paa Vestsiden af Jylland og i Thy, tvungen af de naturlige Forhold (og uden Støtte af nævneværdig Art) maa fortsætte med en stærkt tabsgivende Produktion.

Det kan heller ikke opretholdes, at Landmænd i adskillige Tilfælde igennem Svineordningen har faaet skabt sig nogenlunde taalelige Forhold, medens samtidig andre Landmænd gennem Mælkeproduktionen og Kornavl alene fortsat maa friste en økonomisk krank Skæbne.

Vil man skematisk opstille, hvorledes Forholdene i Øjeblikket er med Hensyn til Produktionskaarene for de enkelte Landbrug, vil man komme til følgende Resultat:

1. Bedst for de Landmænd, der foruden det almindelige Landbrug kan faa passende Andel i Svineproduktionen og Sukkerordningen.
2. De Landbrug, der kun faar Del i Svineproduktionen,
3. eller kun driver almindelig Landbrug og Del i Sukkerproduktionen.
4. Landbrug, der hovedsagelig har Kornavl.
5. Almindelig Landbrug; men stor Mælkeproduktion til Eksportmejerier.
6. Hovedsagelig Kvægfedning.

Efter som man taler med Landmændene, der har Del i Produktionen efter ovennævnte Skala, faar man *et lysere eller mørkere Billede tegnet af Landbrugets Forhold.*